

ULUSAL YETERLİLİK

17UY0291-5

ARAMA KURTARMA PERSONELİ

SEVİYE 5

REVİZYON NO: 00

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ankara, 2017

ÖNSÖZ

Arama Kurtarma Personeli (Seviye 5) Ulusal Yeterliliği 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Adalet ve Güvenlik Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler “Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik’te belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler için temel ölçütler aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

- a) Ulusal yeterlilikler, ulusal meslek standartları veya uluslararası standartlara dayalı olarak oluşturulur.
- b) Ulusal yeterlilikler katılımcı bir anlayışla hazırlanır ve ilgili tarafların görüş ve katkısı alınır.
- c) Ulusal yeterlilikler, mesleki alana ilişkin iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite ile ilgili hususları kapsar.
- d) Ulusal yeterlilikler kullanıcılar tarafından anlaşılacak şekilde yazılır.
- e) Ulusal yeterlilikler hayat boyu öğrenme ilkesi çerçevesinde bireyin kendini geliştirmesini ve meslekte ilerlemesini teşvik eder.
- f) Ulusal yeterlilikler açık veya gizli hiçbir ayrımcılık unsuru içermez.
- g) Ulusal yeterlilikler, bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğinin kalite güvencesi dâhilinde ölçülmesini temin eden unsurları içerir.

17UY0291-5 ARAMA KURTARMA PERSONELİ ULUSAL YETERLİLİĞİ

1	YETERLİLİĞİN ADI	Arama Kurtarma Personeli
2	REFERANS KODU	17UY0291-5
3	SEVİYE	5
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 5419 (Arama Kurtarma Teknisyeni)
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A)YAYIN TARİHİ	-
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
8	AMAÇ	<p>Bu ulusal yeterliliğin temel amacı, Arama Kurtarma Personeli (Seviye 5) için;</p> <ul style="list-style-type: none"> Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak, Adayların, geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek, Eğitim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmaktır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	15UMS0501-5 Arama Kurtarma Personeli (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART(LAR)I	Arama Kurtarma Personeli (Seviye 5) ulusal yeterliliğinde tanımlanan sınavlara başvuracak adayın; temel arama kurtarma eğitimini aldığını belgelemesi; güncel ve geçerli bir ilkyardım belgesine sahip olması gerekmektedir.
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
11-a) Zorunlu Birimler		
17UY0291-5/A1: İş Sağlığı Ve Güvenliği, Çevre Koruma, Kalite Ve Mesleki Gelişim		
17UY0291-5/A2: Kentsel Arama Kurtarma		
11-b) Seçmeli Birimler		
17UY0291-5/B1: Doğada Arama Kurtarma		
17UY0291-5/B2: KBRN Olaylarına Müdahale		
11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları		
Adayın mesleki yeterlilik belgesi alabilmesi için A grubu yeterlilik birimlerinin tümünden ve B grubu yeterlilik birimlerinin en az bir tanesinden başarılı olması zorunludur.		
12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Arama Kurtarma Personeli (Seviye 5) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan sınavlara tabi tutulur. Adayların yeterlilik belgesini alabilmeleri için birimlerde tanımlanan

sınavlardan başarılı olmaları şartı vardır. Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavları her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır. Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir.

13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Belgenin geçerlilik süresi beş (5) yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI	Belge geçerlilik süresi içerisinde adaylar gözetime tabi tutulur. Adayın performansı belge aldığı tarihten itibaren 2. yıl ile 3. yıl arasında sınav ve belgelendirme kuruluşunca belirlenen gözetim yöntemi ile değerlendirilir. Gözetim sonucu performansı yeterli bulunmayan veya gözetimi belge sahiplerinden kaynaklanan nedenlerle yapılamayan belge sahiplerinin belgeleri askıya alınır. Belgesinin askıda olma nedeni ortadan kalkan belge sahiplerinin belgelerinin geçerliliği geçerlilik süresi sonuna kadar devam eder
15	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	Beş (5) yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur; a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içinde yeterlilik belgesi kapsamında toplamda en az 2 yıl çalıştığına dair resmi kayıt, b) Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan Uygulama (performans) Sınavı (P1) Değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.
16	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı (AFAD)
17	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Adalet ve Güvenlik Sektör Komitesi
18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	08.03.2017 – 2017/26

17UY0291-5 /A1 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ, ÇEVRE KORUMA, KALİTE VE MESLEKİ GELİŞİM YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş Sağlığı Ve Güvenliği, Çevre Koruma, Kalite Ve Mesleki Gelişim
2	REFERANS KODU	17UY0291-5 /A1
3	SEVİYE	5
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	-
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	15UMS0501-5 Arama Kurtarma Personeli (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	<p><u>Öğrenme Çıktısı 1: İş yerinde İSG ve çevre koruma uygulamalarını açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 1.1: Çalışma süreçlerinde iş yeri İSG uygulamalarının içeriği ve yöntemlerini açıklar. 1.2: İş yerinde acil durum planlaması yapma ve uygulamanın mevzuat ve yöntemlerini açıklar. 1.3: İşe uygun atık tasnifi ve bertarafı ile ilgili mevzuat ve yöntemleri açıklar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 2: İş süreçleri ile ilgili sağlık uygulamalarını açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 2.1:Afet ve acil durum müdahale süreçleri ile ilgili bedensel ve psikolojik sağlığı korumanın kural ve yöntemlerini gerekçeli olarak açıklar. 2.2:Afet ve acil durum müdahale süreçleri ile ilgili iş kazalarında, mevzuata göre uygulanması gereken prosedürleri açıklar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 3: Afet ve acil durum müdahalelerinde, ekip, süreç yönetimi, tedarik ve kalite sağlamaya dair yöntemleri ve ilgili mevzuatı açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 3.1: Ekibin etkili çalışmasına yönelik yöntem ve teknikleri açıklar. 3.2: Gönüllülük ile ilgili kavramları, ilkeleri ve mevzuatı açıklar. 3.3: Kriz merkezlerinin lojistik destek sağlama ile ilgili prosedürlerini açıklar. 3.4: Afet ve acil durum müdahale süreçlerinde, farklı ekiplerle koordinasyon kurma ve bütünleşik çalışma prensiplerini ve uygulamalarını açıklar. 3.5: Kentsel arama kurtarma uygulamalarında ortak kullanılan ekipman, araç-gereç ve malzemelere dair satın alım/tedarik, kabul ve depolama uygulamalarının idari ve teknik kurallarını gerekçeli olarak açıklar. 3.6: İş süreçleri ile ilgili belge ve kayıtların arşivlenmesine dair temel yöntem ve teknikleri açıklar. 3.7: Temel kalite kavramları ve yaklaşımlarını açıklar.</p>

Öğrenme Çıktısı 4: Ekip üveleri ve kendisi için mesleki gelişim uygulamalarını belirler.

Başarım Ölçütleri:

4.1: Acil durum müdahale hizmetlerinde, iş içinde yetiştirme yöntem ve aşamalarını açıklar.

4.2: Mesleki kapsamda, hayat boyu öğrenme ve kariyer gelişimi temelinde bireysel gelişim ile ilgili kavram ve uygulamaları açıklar.

8 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

8 a) Teorik Sınav

(T1): A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az otuz (30) soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav (T1) uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama bir (1) dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 80’ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

A1 birimine yönelik performansa dayalı sınav bulunmamaktadır.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Adayın söz konusu birimden başarılı sayılması için T1 sınavından başarılı olması gerekir. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarılı olduğu tarihten itibaren 2 yıldır.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı (AFAD)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Adalet ve Güvenlik Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	08.03.2017 – 2017/26

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [A1]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Bu birim için aşağıda tanımlanan eğitim içeriğine sahip bir programın aday tarafından tamamlanması tavsiye edilir.

1. Afet acil durum görevlileri için iş destek süreçlerinin yürütülmesi
2. Afet acil durum görevlileri için sağlık uygulamaları
3. Afet acil durum operasyonlarında kalite ve geliştirme
4. Hayat boyu öğrenme ve mesleki gelişim
5. İşyeri İSG ve çevre koruma uygulamaları

EK [A1]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Ofis ortamındaki İSG risklerini (gürültü, iklimlendirme, ofis kimyasalları, aydınlatma, iç düzenleme, donanımlar ve fiziki faktörler ve benzeri) açıklar.	A.3.1-10	1.1	T1
BG.2	Ekranlı araçlarla çalışmada İSG risk ve önlemlerini açıklar.	A.3.1-10	1.1	T1
BG.3	İşyerinde eğitim/tatbikat alanlarında İSG önlemlerini yöntemlerine göre açıklar.	A.3.1-10	1.1	T1
BG.4	İşyeri güvenlik ve acil durum ekiplerinin temel görevlerini açıklar.	A.3.1	1.2	T1
BG.5	İşyerinde ve eğitim/tatbikat alanlarında acil durumlar için fiziki düzenleme ve önlemleri açıklar.	A.3.1	1.2	T1
BG.6	Temel kavramları (çevre, çevrebilim, ekoloji ve ekolojik denge, ekosistem, çevre koruma, atık ve atık türleri, geri dönüşüm-geri kazanım ve benzeri) açıklar.	A.7.1- A.7.2	1.3	T1
BG.7	Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğine göre, işyeri ve mesleki süreçlerde ortaya çıkan atıkları sınıflandırır.	A.7.1-2	1.3	T1
BG.8	İşyeri ve mesleki süreçlerde ortaya çıkan atıkların ilgili Yönetmeliğe göre bertaraf yöntemlerini ayırt eder.	A.7.1-2	1.3	T1
BG.9	Arındırmada (Dekontaminasyon) kullanılan solüsyonların depolama, koruma, taşıma ve bertaraf yöntemlerini açıklar.	A.7.1-2	1.3	T1
BG.10	Acil durumlara müdahale mesleklerindeki meslek mensuplarının bedensel performansının korunması ve geliştirilmesine yönelik uygulamaları açıklar.	A.5.1-2	2.1	T1
BG.11	Acil durumlara müdahale mesleklerindeki meslek mensuplarının psikolojik sağlık ve performansının korunması ve geliştirilmesine yönelik uygulamaları açıklar.	A.5.1-2	2.1	T1
BG.12	Afet ve acil durum müdahale süreçleri ile ilgili iş kazalarında, mevzuata göre uygulanması gereken prosedürleri açıklar.	A.6.1-2	2.2	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.13	Mesleğe uygun ekip iletişimi ve motivasyon yöntem ve tekniklerini açıklar.	B.3.2-4-5	3.1	T1
BG.14	İş süreçlerinde işbaşı eğitimi ve stajyer yönetimi süreçlerini, mesleki teknik eğitim ile ilgili kurallara göre açıklar.	B.3.2-4-5	3.1	T1
BG.15	Gönüllülük kavramı ve ilkelerini açıklar.	B.3.5	3.2	T1
BG.16	Acil durum hizmetlerinde gönüllü yönetimi uygulamalarını ilgili mevzuat ve kurallara göre iş süreçleri ile ilişkilendirerek açıklar.	B.3.5	3.2	T1
BG.17	Kriz merkezlerinin lojistik destek sağlama ile ilgili prosedürlerini açıklar.	B.3.3-6	3.3	T1
BG.18	Afet ve acil durumlara müdahale ile ilgili mevzuata, resmi ve temel planlamalara göre, görevli kurum, kuruluş ve ekiplerini ayırt eder.	B.3.6	3.4	T1
BG.19	Afet ve acil durum müdahale ile ilgili farklı ekiplerle koordinasyon kurma ve bütünleşik çalışma prensiplerini açıklar.	B.3.6	3.4	T1
BG.20	Kentsel arama kurtarma uygulamalarında ortak kullanılan ekipmanın, kullanım performansı açısından, stok ve muhafaza uygulamalarını açıklar.	B.4.1-5	3.5	T1
BG.21	Kentsel arama kurtarma uygulamalarında ortak kullanılan ekipmanın, kullanım performansı açısından, uygulama koşullarına göre gerekli teknik özellik ve şartlarını ayırt eder.	B.4.1-5	3.5	T1
BG.22	Acil durum hizmetlerinin kayıt türlerine (yazılı, görsel-işitsel) ilişkin gerekli arşivleme uygulamalarını açıklar.	B.5.3-4	3.6	T1
BG.23	Acil durum müdahale hizmetlerinde tutulan kayıtların muhafaza edilme koşulları ve nedenlerini açıklar.	B.5.3-4	3.6	T1
BG.24	Temel kalite kavramlarını (kalite, değişim, gelişim, liderlik, süreç, misyon, vizyon, hedef, strateji, akreditasyon, uygunluk, iyileştirme, düzeltme, önleme, örgütsel öğrenme, sinerji, kalibrasyon, standart, norm, müşteri, paydaş ve benzeri) tanımlar.	C.2.1-2	3.7	T1
BG.25	Temel kalite yaklaşımlarını (TKY, Deming, Kaizen ve benzeri) açıklar.	C.2.1-2	3.7	T1
BG.26	Acil durum müdahale hizmetlerinde, iş içinde yetiştirme yöntem ve aşamalarını açıklar.	G.1.1-4	4.1	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.27	Hayat boyu öğrenme, kariyer ve kariyer gelişimi kavramlarını tanımlar.	G.2.1-3	4.2	T1
BG.28	Mesleğin eğitimleriyle ilgili ulusal ve uluslararası kuruluş, eğitim tür, kademe ve programlarını ve genel koşullarını açıklar.	G.2.1-3	4.2	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
-				

17UY0291-5/A2 KENTSEL ARAMA KURTARMA YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Kentsel Arama Kurtarma
2	REFERANS KODU	17UY0291-5/A2
3	SEVİYE	5
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	-
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	15UMS0501-5 Arama Kurtarma Personeli (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	<p><u>Öğrenme Çıktısı 1: Arama kurtarma operasyonu ve hazırlık süreçlerini yürütür.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>1.1: Arama kurtarma gerektiren olayın türü, yeri ve seyrine göre olası tehlike ve riskleri değerlendirerek güvenlik önlemlerini belirler.</p> <p>1.2: Arama kurtarma olayının türü, yeri, ortam koşulları ve safhalarına göre giyilmesi ve takılması gereken kişisel koruyucu donanımlarını seçerek yöntemlerine uygun şekilde kullanır.</p> <p>1.3: Arama kurtarma için, güvenlik önlemi alma uygulamalarını teknik yöntem ve talimatlarına uygun olarak gerçekleştirir.</p> <p>1.4: Arama kurtarma sürecinde, yöntemlerine uygun triyaj ve ilkyardım uygular.</p> <p>1.5: Arama kurtarmada kullanılan ekipman ve araç gereçleri güvenlik kurallarına uygun olarak kullanır.</p> <p>1.6: Arama kurtarma ortamında olayın türü, yeri ve safhalarına göre çevrenin korunmasına yönelik önlemleri açıklar.</p> <p>1.7: Olay yeri ve koşullarının değerlendirmesini ve plana uygun hazırlığı yapar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 2: Kentsel arama kurtarmada dikey ve yatay arama kurtarma uygulamalarını gerçekleştirir.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>2.1: Düşüm tekniklerini uygular.</p> <p>2.2: İniş, çıkış, geçiş ve tahliye tekniklerini uygular.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 3: Bina çökmelerinde (enkaz) arama kurtarma yapar.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>3.1: Bina çökmelerinde (enkaz) uygun arama ve erişim yöntem ve tekniklerini uygulayarak kazazedeye erişir.</p> <p>3.2: Erişilen kazazedeyi uygun kurtarma yöntem ve tekniklerini uygulayarak çıkarır.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 4: Toprak kaymalarında (hevelan) arama kurtarma yapar.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>4.1: Toprak kaymalarında (heyelan), uygun arama ve erişim yöntem ve tekniklerini uygulayarak kazazedeye erişir.</p>

4.2: Erişilen kazazedeyi uygun kurtarma yöntem ve tekniklerini uygulayarak çıkarır.

Öğrenme Çıktısı 5: Su baskınlarında arama kurtarma yapar.

Başarım Ölçütleri:

5.1: Su baskınında uygun arama ve erişim yöntem ve tekniklerini uygular.

5.2: Kazazedeyi suda kurtarma yöntem ve tekniklerini uygulayarak çıkarır.

Öğrenme Çıktısı 6: Derin, dar, kapalı ve yüksek alanlarda arama kurtarma yapar.

Başarım Ölçütleri:

6.1: Derin, dar, kapalı ve yüksek alanlarda (kentsel alanlardaki kuyu, sarnıç, falezler, uçurum, yüksek yer ve benzeri) uygun arama ve erişim yöntem ve tekniklerini uygulayarak kazazedeye erişir.

6.2: Erişilen kazazedeyi derin, dar, kapalı ve yüksek alanlarda kurtarma yöntem ve tekniklerini uygulayarak çıkarır.

Öğrenme Çıktısı 7: Taşıt kazaları ve diğer çeşitli kazalarda arama kurtarma yapar.

Başarım Ölçütleri:

7.1: Kara taşıtları, raylı sistem taşıtları ve hava limanı dışındaki hava taşıtı kazalarında uygun arama ve erişim yöntem ve tekniklerini uygulayarak kazazedeye erişir.

7.2: Kara taşıtları, raylı sistem taşıtları ve hava limanı dışındaki hava taşıtı kazalarında kurtarma yöntem ve tekniklerini uygulayarak çıkarır.

Öğrenme Çıktısı 8: Arama kurtarma operasyonunun sonlandırma işlemleri ile operasyonel geliştirme uygulamalarını gerçekleştirir.

Başarım Ölçütleri:

8.1: Olay yerinden ayrılışa yönelik işlemleri sıralar.

8.2: Arama kurtarma sürecinin kayıt altına alınmasına yönelik işlemleri prosedürlerine göre uygular.

8.3: Operasyonel bilgi ve analizlere göre, tatbikat / operasyonun performansını ve zayıf yönleri iyileştirmeye yönelik işlevsel önerileri belirler.

8 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

8 a) Teorik Sınav

(T1): A2 birimine yönelik teorik sınav Ek A2-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az kırk (40) soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav (T1) uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama bir (1) dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 80'ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A2-2) ölçmelidir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

(P1): A2 birimine yönelik performansa dayalı sınav, Ek A2-2'de yer alan "Beceriler ve Yetkinlik" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımlarının tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın

genelinden %80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınav beceri ve yetkinliklerin tamamını (Ek A2-2) ölçecek şekilde düzenlenmiş tatbikat senaryoları ile bunlara uygun simüle edilmiş ortamlarda, gerektiğinde, değerlendirme sürecini zaafa uğratmayacak önlemler alınarak ekip desteği ile yaptırılır. Performansa dayalı sınav süresi gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınavda senaryo(lar)a göre, güvenlik tedbirleri alınarak cansız ve/veya canlı model kullanılabilir.

Performansa dayalı sınavda İSG önlemleri alınır ve sağlık ekibi bulundurulur. Adayın kendi ve diğer kişilerin sağlığını ve can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde uygulamaya son verilir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Adalet ve Güvenlik Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	08.03.2017 – 2017/26

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [A2]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Bu birim için aşağıda tanımlanan eğitim içeriğine sahip bir programın aday tarafından tamamlanması tavsiye edilir.

1. Afet ve acil durum risk yönetimi ilkeleri
2. Afet ve acil durum süreç iyileştirme ve organizasyon
3. Afet ve acil durumda analiz ve değerlendirme yöntemleri
4. Afet ve acil durumda kriz yönetiminin ilkeleri
5. Afet ve acil durumlarda ekiple çalışma
6. Alarm ve tehlike işaretleri
7. Araç, gereç, teçhizat ve ekipmanında ölçüm, test ve kontrol
8. Arama kurtarma araçları ve ekipmanı teknolojisi
9. Farklı teşkilat ekipleri ile koordineli çalışabilme
10. İlk yardım ve temel triyaj
11. Kentsel arama kurtarma operasyonlarında temel ve alternatif müdahale yöntemleri
12. Kroki ve harita okuma
13. Mesleki elektrik

14. Mesleki inşaat, yapı ve tahkimat
15. Mesleki işaret dilini etkili ve işlevsel kullanma
16. Mesleki kimya
17. Mesleki matematik
18. Mesleki mekanik
19. Mesleki mevzuat
20. Mesleki psikoloji
21. Mesleki terminoloji
22. Yanıcı, parlayıcı, patlayıcı madde ve malzemeler
23. Yön, yer/adres bulma yöntemleri

EK [A2]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Yapım, kullanım özellikleri ve malzemelerine göre bina türlerini ayırt eder.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.2	Meteorolojik koşulların olay türüne göre olası etkilerini ayırt eder.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.3	Kara, raylı sistem ve hava taşıtlarının yapısı ve özelliklerini ayırt eder.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.4	Coğrafi yapı özelliklerinin olay türüne göre olası etkilerini açıklar.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.5	Olayın türü, yeri ve ortam koşullarına göre olası (ikincil) tehlike ve riskleri ayırt eder.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.6	Olayın türüne göre belirlediği risklere uygun güvenlik önlemlerini açıklar.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.7	Operasyon bölgesinin trafiğe kapatılması gereken koşulları ayırt eder.	A.3.3-4-7, D.2.2, E.8.1-4	1.3	T1
BG.8	Çalışma alanında tehlikeli ve güvenli alanların tanımlaması için esas alınan unsurları açıklar.	A.3.3-4-7, D.3.10, E.8.1-4	1.3	T1
BG.9	Triyaj da renk kodlarının anlamlarını tanımlar.	A.3.8	1.4	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.10	Bilinci kapalı ve açık durumdaki kazazedeler için triyaj yöntemlerini açıklar.	A.3.8	1.4	T1
BG.11	Arama kurtarmada kullanılan ekipmanlar, araç-gereç ve malzemelerin kullanım alanı, teknik özellikleri ile raf ve depolama süreleri itibariyle kullanılabilir olup olmadıklarını açıklar.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	T1
BG.12	Çalışma alanı ve olayın özelliğine göre, arama kurtarma güvenliği için en uygun ekipman, cihaz ve araç gereçleri tanımlar.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	T1
BG.13	Arama kurtarmada kullanılan ekipmanlar, araç-gereçlerin işlevsellik kontrolleri, bakım uygulamalarını açıklar.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	T1
BG.14	Arama kurtarma ortamında olayın türü, yeri ve safhalarına göre çevrenin korunmasına yönelik önlemleri açıklar.	A.7.3-4, E.8.4	1.6	T1
BG.15	Binanın çökme, hasar ve arama-kurtarmaya uygunluğunu fiziki değerlendirme yöntemlerine göre açıklar.	E.1.1-3, D.1.1	1.7	T1
BG.16	Olay yerinde, olayın türüne göre gerekli kritik bilgileri (olay türü, büyüklüğü, nedeni –afet, kaza, saldırı, ve benzeri- olay saati, olası kazazede sayısı, olay mahallinin kullanım amacı, ve benzeri) tanımlar.	E.1.1-3, D.1.1	1.7	T1
BG.17	Olay ile ilgili kritik bilgileri arama kurtarmanın kapsamı içinde açıklar.	E.1.1-3, D.1.1	1.7	T1
BG.18	Sekizliler, kazıklar, yaylar, camadan, pürsük, kelebek, balıkçı, perlon düğümlerinin kullanım yerlerini açıklar.	E.2.1-3, E.4.1-3, E.5.1-5, E.8.1-4	2.1	T1
BG.19	Bina yıkılma özelliklerini açıklar.	E.1.1-5	3.1	T1
BG.20	Belirlediği giriş tekniğine uygun ekipman seçimini açıklar.	E.1.1-5	3.1	T1
BG.21	Olay bölgesindeki değerli buluntuları değerli buluntu tutanağı ile ilgililere teslim etme prosedürlerini açıklar.	E.1.1-5, D.4.11	3.2	T1
BG.22	Enkazın ve kazazedenin durumuna göre alternatif kurtarma yöntemleri ayırt eder.	E.1.1-5, D.2.3, D.3.1-2	3.2	T1
BG.23	Arazinin coğrafi konumu ve meteorolojik koşullarına göre toprağın kayma özelliklerini açıklar.	E.1.1-5	4.1	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.24	Olay bölgesindeki değerli buluntuları değerli buluntu tutanağı ile ilgililere teslim prosedürünü açıklar.	E.1.1-5, D.4.11	4.2.	T1
BG.25	Olay yerini çıkan moloz ve topraklardan arındırma gerekçelerini ve işlem esnasında dikkat edilmesi gereken konuları açıklar.	E.1.1-5, D.4.4-11	4.2	T1
BG.26	Su baskını çeşitleri, özellikleri, çevreye verebilecekleri zarar durumlarını açıklar.	E.4.1-3	5.1	T1
BG.27	Su baskının özelliğine göre oluşabilecek ikincil tehlikeleri tanımlar.	E.4.1-3	5.1	T1
BG.28	Olay bölgesindeki değerli buluntuları değerli buluntu tutanağı ile ilgililere nasıl teslim edeceğini açıklar.	E.4.1-3, D.4.11	5.2	T1
BG.29	Suyun akış hızı, yüksekliği, bulunduğu çevrenin özelliklerine göre tahliye edilme yöntem ve ekipmanlarını tanımlar.	E.4.1-3, D.4-11	5.2	T1
BG.30	İş makineleri ve ekipmanları (kepçe, loder, motopomp, vidanjör ve benzeri) su baskını operasyonunda koordineli çalıştırma yöntemlerini açıklar.	E.4.1-3, D.4-11	5.2	T1
BG.31	Kentsel bölgelerde arama kurtarma gerektiren derin, dar, kapalı ve yüksek alanları ve özelliklerini açıklar.	E.5.1-5	6.1	T1
BG.32	Olay bölgesindeki değerli buluntuları, değerli buluntu tutanağı ile ilgililere nasıl teslim edeceğini açıklar.	E.5.1-5, E.8.3-4, D.4.11	6.2	T1
BG.33	Farklı tip kara taşıtları, raylı sistem taşıtları ve hava limanı dışındaki hava taşıtlarının anatomisini açıklar.	E.6.1-7, E.8.3-4	7.1	T1
BG.34	Aracın bulunduğu duruma göre stabilize edilmesi için gerekli ekipman ve yöntemi tanımlar.	E.6.1-7, E.8.3-4	7.1	T1
BG.35	Kentsel arama kurtarma operasyonu sonlandırma prosedürlerini açıklar.	D.5.1-3	8.1	T1
BG.36	Operasyon alanında, kullanılan ünite, ekipman ve araç gereçlerin operasyon sonu temizlik kontrolleri ve toparlanma/paketleme prosedürlerini açıklar.	D.5.1-3	8.1	T1
BG.37	Görev sonunda operasyon tutanaklarının tür ve taraflarını (ilgili diğer ekipler, kurumlar ve benzeri) açıklar.	D.5.1-3	8.1	T1
BG.38	Operasyon süreci ve sonuçlarına göre bir görev sonuç raporunun hazırlanmasını açıklar.	B.5.1-4, D.5.1-3	8.2	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
* BY.1	Olayın türü, tehlike ve risklerine uygun kişisel koruyucu donanımlarını seçer.	A.2.1-3	1.2	P1
* BY.2	Olaya uygun seçilen kişisel koruyucu donanımlarını yöntemine uygun şekilde giyer/takar. (iş kıyafeti, baret eldiven, su baskınında olaya uygun çizme, can yeleği, fener, enkaz için; dizlik, dirseklik, toza karşı koruma özelliği bulunan koruyucu gözlük ve maskesi, dar-derin alanda temiz hava cihazı, emniyet kemeri ve benzeri)	A.2.1-3	1.2	P1
BY.3	Dar, derin yer operasyonu esnasında temiz hava solunum cihazının kullanım süresini kontrol altında tutar.	A.2.1-3	1.2	P1
* BY.4	Dar derin yer operasyonlarında, ortam havalandırması uygulamasını yöntemlerine uygun şekilde yapar.	A.2.1-3	1.2	P1
* BY.5	Çalışma alanında tehlikeli ve güvenli alanların tanımlamasını yapar.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.8.1-4	1.3	P1
* BY.6	Çalışma alanında güvenlik şeridi çeker.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.8.1-4	1.3	P1
* BY.7	Alanda kaçış ve buluşma noktalarını belirler.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.8.1-4	1.3	P1
BY.8	Arama-kurtarma faaliyeti için engel teşkil eden unsurları yöntemlerine göre bertaraf eder.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.8.1-4	1.3	P1
* BY.9	Çalışma alanının durumuna göre riskli yerlere yöntemine uygun tahkimat yapar.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.8.1-4	1.3	P1
* BY.10	Kurtarma araçlarını güvenli alanda kaçış yönüne göre konumlandırır.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.8.1-4	1.3	P1
* BY.11	Kazazedenin bilinci yerinde olup olmadığını belirler.	A.3.8	1.4	P1
* BY.12	Bilinci kapalı ve açık kazazedeler için, durumlarına göre triyaj uygular.	A.3.8	1.4	P1
* BY.13	Arama kurtarma faaliyetine göre alanda çeşitli ebat ve kapasitedeki; kırıcı, kesici, delici,	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
	ayırıcılar, jeneratör, hava yastıkları, aydınlatma gereçleri, arama cihazlarını teknik ve güvenlik kurallarına uygun olarak kullanır.			
* BY.14	Arama kurtarmada kullanılan ekipmanlar, araç-gereçlerin fiziki kontrolle arızalarını teknik özelliklerine göre tespit eder.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	P1
* BY.15	Operasyonlarda kullanılan haberleşme sistemlerini kullanır.	E.1.1-5, D.1.1	1.7	P1
* BY.16	Sekizliler, kazıklar, yaylar, camadan, pürsük, kelebek, balıkçı, perlon düğümlerini yapar.	E.1.1-5, E.2.1-2, E.3.1-2, E.4.1-2, E.5.1-5, E.8.1-4	2.1	P1
* BY.17	Emniyet istasyonu hazırlar.	E.1.1-5, E.2.1-2, E.3.1-2, E.4.1-2, E.5.1-5, E.8.1-4	2.2	P1
* BY.18	Olayın özelliği ve uygulanacak kurtarma tekniğine göre iniş yapar.	E.1.1-5, E.2.1-2, E.3.1-2, E.4.1-2, E.5.1-5, E.8.1-4	2.2	P1
* BY.19	Olayın özelliği ve uygulanacak kurtarma tekniğine göre geçiş yapar.	E.1.1-5, E.2.1-2, E.3.1-2, E.4.1-2, E.5.1-5, E.8.1-4	2.2	P1
* BY.20	Olayın özelliği ve uygulanacak kurtarma tekniğine göre çıkış yapar.	E.1.1-5, E.2.1-2, E.3.1-2, E.4.1-2, E.5.1-5, E.8.1-4	2.2	P1
* BY.21	Dikey, yatay veya karşıdan karşıya sedye bağlama ve tahliyesi yapar.	E.1.1-5, E.2.1-2, E.3.1-2,	2.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
		E.4.1-2, E.5.1-5, E.8.1-4		
* BY.22	Makara sistemleri kurar.	E.1.1-5, E.2.1-2, E.3.1-2, E.4.1-2, E.5.1-5, E.8.1-4	2.2	P1
* BY.23	Palanga sistemi kurar.	E.1.1-5, E.2.1-2, E.3.1-2, E.4.1-2, E.5.1-5, E.8.1-4	2.2	P1
* BY.24	Havai hat kurar.	E.1.1-5, E.2.1-2, E.3.1-2, E.4.1-2, E.5.1-5, E.8.1-4	2.2	P1
* BY.25	Tripodla kazazedeyi kurtarır.	E.1.1-5, E.2.1-2, E.3.1-2, E.4.1-2, E.5.1-5, E.8.1-4	2.2	P1
* BY.26	Trifor/liberatör/ çekme halatları ile kazazedeyi kurtarır.	E.1.1-5, E.2.1-2, E.3.1-2, E.4.1-2, E.5.1-5, E.8.1-4	2.2	P1
* BY.27	Enkaz üzerinde arama kurtarma faaliyetleri için tehlike oluşturacak çökme, yanma, gaz–elektrik kaçağı, kimyasal madde, patlama ve benzeri unsurları kontrol eder.	E.1.1-5	3.1	P1
* BY.28	Enkaz işaretlemesi (tehlikeler, gir/girme, ekip adı, giriş tarihi ve saati) yapar.	E.1.1-5	3.1	P1
BY.29	Gözle bulunabilecek kazazedeleri belirler.	E.1.1-5	3.1	P1
* BY.30	Yakın mesafedeki kazazedeleri aramak için	E.1.1-5	3.1	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
	sesli arama yöntemlerini uygular.			
BY.31	Gözle ve sesli arama yöntemlerinden sonra köpekle arama timini yönlendirir.	E.1.1-5	3.1	P1
* BY.32	Enkazda sismik akustik ve görüntülü arama cihazları sensörlerinin yerleştirileceği uygun yerleri tespit eder.	E.1.1-5	3.1	P1
* BY.33	Sismik akustik ve görüntülü arama cihazların sensörlerini enkaza yerleştirir.	E.1.1-5	3.1	P1
* BY.34	Sismik akustik cihazın ses verilerini değerlendirerek, kazazede ile ilgili sesi ve yerini tespit eder.	E.1.1-5	3.1	P1
* BY.35	Enkazın boşluklarını görüntülü arama cihazının teknik işlevlerini etkin kullanarak tarayıp kazazede arar veya tespit edilen kazazedenin durumunu değerlendirir.	E.1.1-5	3.1	P1
* BY.36	Kazazedenin yeri ve durumuna ilişkin işaretleme yapar.	E.1.1-5	3.1	P1
* BY.37	Enkazın ve kazazedenin durumuna göre uygun giriş tekniklerini belirler.	E.1.1-5	3.1	P1
* BY.38	Enkazda kurtarma yapılacak yerin riskine uygun (tavan, duvar, kapı, pencere ve benzeri) tahkimatı yapar.	E.1.1-5	3.1	P1
* BY.39	Kazazedenin enkazda bulunduğu yere göre uygun kurtarma tekniğini (yandan, alttan, üstten ilerleme veya blokları kaldırma) belirler.	E.1.1-5, D.3.1-2	3.2	P1
* BY.40	Uygulayacağı kurtarma tekniğine uygun ekipman ve eleman desteğini belirler.	E.1.1-5, D.3.1-2	3.2	P1
* BY.41	Kazazedenin durumuna göre sağlık ekibini talep eder.	E.1.1-5, D.3.1-2	3.2	P1
BY.42	Erişilen kazazededeki durumu hakkında bilgi alır. (evdeki kişi sayısı, sıkışan uzuvları var mı, yakınında olan kişi olup olmadığı ve benzeri)	E.1.1-5, D.3.1-2	3.2	P1
* BY.43	Ekip ile birlikte tekniğe uygun olarak kazazedeyi sıkıştığı alandan çıkarır.	E.1.1-5, D.3.1-2	3.2	P1
BY.44	Kazazedeyi enkaz dışına aldıktan sonra kazazede bilgi formunu doldurur.	E.1.1-5, D.3.1-2	3.2	P1
BY.45	Kazazedeyi durumuna uygun araç ve personele teslim eder.	E.1.1-5, D.3.1-2	3.2	P1
* BY.46	Enkazda başka kazazedeler kalıp kalmadığını arama teknikleri ile kontrol eder.	E.1.1-5, D.3.1-2	3.2	P1
* BY.47	Bina işaretleme bölümündeki işaretlemeleri	E.1.1-5,	3.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
	(çıkartılan ölü/canlı sayısı, ekip ayrılış tarih ve saati, kayıp kazazede sayısı) yapar.	D.3.1-2		
* BY.48	Olay yerinde arama kurtarma faaliyetleri için tehlike oluşturacak çökme, yanma, gaz – elektrik kaçağı, kimyasal madde, patlama ve benzeri unsurları kontrol eder.	E.1.1-5, D.1.1-4	4.1	P1
BY.49	Heyelanın olduğu yerin arazi özellikleri ve meteorolojik koşullara göre uygun ekipman seçimini yapar.	E.1.1-5	4.1	P1
* BY.50	Gözle bulunabilecek kazazedeleri belirler.	E.1.1-5	4.1	P1
* BY.51	Yakın mesafedeki kazazedeleri aramak için gözle, sesle, koku, sonda ile arama yöntemlerini uygular.	E.1.1-5	4.1	P1
* BY.52	Olay yerinde olayın durumuna göre sismik akustik ve görüntülü arama cihazı kullanarak kazazedelerin yerini belirler.	E.1.1-5	4.1	P1
*BY.53	Gözle ve sesli arama yöntemlerinden sonra köpekle arama timini yönlendirir.	E.1.1-5	4.1	P1
BY.54	Kazazedenin yeri ve durumuna ilişkin işaretleme yapar.	E.1.1-5	4.1	P1
* BY.55	Olay yerinde, kurtarma yapılacak yerin riskine uygun (set çekme, kanal açma, kum torbası ve benzeri) tahkimatı yapar.	E.1.1-5	4.1	P1
* BY.56	Kazazedeyi sıkıştığı alandan çıkarmak için uygun kurtarma tekniğini (yandan, alttan, üstten ilerleme veya blokları kaldırma) belirler.	E.1.1-5, D.4.3-8	4.2	P1
* BY.57	Uygulayacağı kurtarma tekniğine uygun ekipman ve eleman desteğini belirler.	E.1.1-5, D.4.3-8	4.2	P1
BY.58	Kazazedenin durumuna göre sağlık ekibini talep eder.	E.1.1-5, D.4.3-8	4.2	P1
* BY.59	Olay yerinde iş makinelerinin çalışabilmesi için gereken güvenlik önlemlerini (gözlemci koyma, işaretleme ve benzeri) alır.	E.1.1-5, D.4.3-8	4.2	P1
* BY.60	İş makinelerini koordine ederek arama kurtarmaya destek olmalarını sağlar.	E.1.1-5, D.4.3-8	4.2	P1
* BY.61	Ekibinle birlikte tekniğe uygun olarak kazazedeyi sıkıştığı alandan çıkarır.	E.1.1-5, D.4.3-8	4.2	P1
BY.62	Kazazedeyi enkaz dışına aldıktan sonra kazazede bilgi formunu doldurur.	E.1.1-5, D.4.3-8	4.2	P1
BY.63	Kazazedeyi durumuna uygun araç ve personele teslim eder.	E.1.1-5, D.4.3-8	4.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
* BY.64	Su baskınında arama kurtarma faaliyetleri için tehlike oluşturacak çökme, yanma, gaz – elektrik kaçağı, kimyasal madde, patlama ve benzeri unsurları kontrol eder.	E.4.1-3	5.1	P1
* BY.65	Gözle bulunabilecek kazazedeleri belirler.	E.4.1-3	5.1	P1
* BY.66	Yakın mesafedeki kazazedeleri aramak için sesli arama yöntemlerini uygular.	E.4.1-3	5.1	P1
BY.67	Su çekildikten sonra köpekle arama timini yönlendirir.	E.4.1-3	5.1	P1
* BY.68	Su baskınında görüntülü arama cihazının teknik işlevlerini etkin kullanarak alanı tarayıp kazazede arar.	E.4.1-3	5.1	P1
* BY.69	Su baskınında görüntülü arama cihazının teknik işlevlerini etkin kullanarak tespit edilen kazazedenin durumunu değerlendirir.	E.4.1-3	5.1	P1
BY.70	Kazazedenin yeri ve durumuna ilişkin işaretleme yapar.	E.4.1-3	5.1	P1
* BY.71	Su baskınının ve kazazedenin durumuna göre uygun kurtarma tekniklerini belirler.	E.4.1-3	5.1	P1
* BY.72	Belirlediği kurtarma tekniğine uygun ekipman seçimini yapar.	E.4.1-3	5.1	P1
* BY.73	Olay yerinde, kurtarma yapılacak yerin riskine uygun (set çekme, kanal açma, kum torbası ve benzeri) tahkimatı yapar.	E.4.1-3	5.1	P1
* BY.74	Çevredeki kişilerden olay hakkında ve kazazedeler hakkında (olayın oluş saati, suyun akış yönü, başlangıç ve bitiş noktaları, mahsur kalan kişi sayısı ve benzeri) bilgi alır.	E.4.1-3, D.4.3-8	5.2	P1
BY.75	Kazazedelerin durumuna göre destek ekip çağırma (sağlık) ve kazazedenin nasıl çıkarılması gerektiğini belirler.	E.4.1-3, D.4.3-8	5.2	P1
* BY.76	Kurtarma öncesi suyun miktarı, akış hızı ve çevreye göre kullanacağı malzeme ve ekipmanları (can yeleği, can simidi, ip - halatlar, kasık çizmeler, kargı, ve benzeri) kuşanır.	E.4.1-3, D.4.3-8	5.2	P1
* BY.77	Bot (motorsuz) kullanma, kargı, ip ve can simidi atma ve benzeri ile kurtarma yöntemlerini kullanarak kazazedeye erişir.	E.4.1-3, D.4.3-8	5.2	P1
* BY.78	Ekip ile birlikte kazazedeyi olay bölgesi dışındaki güvenli bir alana kurtarma yöntemine	E.4.1-3, D.4.3-8	5.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
	uygun şekilde alır.			
BY.79	Kazazedeyi olay bölgesi dışına aldıktan sonra kazazede bilgi formunu doldurur.	E.4.1-3, D.4.3-8	5.2	P1
* BY.80	Kazazedeyi durumuna uygun araç ve personele teslim eder.	E.4.1-3, D.4.3-8	5.2	P1
BY.81	Olay bölgesinde başka kazazedeler kalmadığını arama teknikleri ile kontrol eder.	E.4.1-3, D.4.3-8	5.2	P1
* BY.82	Olay yerinde arama kurtarma faaliyetleri için tehlike oluşturacak çökme, yanma, gaz – elektrik kaçağı, kimyasal madde, patlama ve benzeri unsurları kontrol eder.	E.5.1-5	6.1	P1
* BY.83	Alandaki uyarı (fiziksel ve sesli) ikaz ve işaretlerini yerleştirir.	E.5.1-5	6.1	P1
BY.84	Gözle bulunabilecek kazazedeleri belirler.	E.5.1-5	6.1	P1
* BY.85	Gaz ölçüm cihazlarını kullanarak çalışma alanında tehlikeli gaz olup olmadığını belirler.	E.5.1-5	6.1	P1
* BY.86	Hava tahliye fanlarını kullanarak ortam havalandırılmasını sağlar.	E.5.1-5	6.1	P1
* BY.87	Temiz hava solunum sistemini kuşanır.	E.5.1-5	6.1	P1
* BY.88	Alandaki kazazedeleri aramak için gözle ve sesli arama yöntemlerini uygular.	E.5.1-5	6.1	P1
BY.89	Gözle ve sesli arama yöntemlerinden sonra köpekle arama timini yönlendirir.	E.5.1-5	6.1	P1
* BY.90	Alanın boşluklarını görüntülü arama cihazının teknik işlevlerini etkin kullanarak tarayıp kazazede arar veya tespit edilen kazazedenin durumunu değerlendirir.	E.5.1-5	6.1	P1
* BY.91	Alanın ve kazazedenin durumuna göre uygun müdahale tekniklerini belirler.	E.5.1-5	6.1	P1
* BY.92	Alanda kurtarma yapılacak yerin riskine uygun tahkimatı yapar.	E.5.1-5	6.1	P1
* BY.93	Erişilen kazazededen durumu hakkında bilgileri (alandaki kişi sayısı, sıkışan uzuvları var mı, yakınında kişi olup olmadığı ve benzeri) alır.	E.5.1-5, E.8.3-4, D.4.3-8	6.2	P1
BY.94	Kazazedenin durumuna göre destek ekip (sağlık) çağırma gerekliliğini belirler.	E.5.1-5, E.8.3-4, D.4.3-8	6.2	P1
* BY.95	Kazazedenin bulunduğu yerden çıkarılma yöntem ve ekipmanlarını seçer.	E.5.1-5, E.8.3-4, D.4.3-8	6.2	P1
* BY.96	Destek ekiplerle koordineli şekilde çalışır.	E.5.1-5,	6.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
		E.8.3-4, D.4.3-8		
* BY.97	Kazazedeyi bilinç durumuna göre uygun yöntem ve teknikleri kullanarak çıkarır.	E.5.1-5, E.8.3-4, D.4.3-8	6.2	P1
BY.98	Kazazedeyi olay bölgesi dışına aldıktan sonra kazazede bilgi formunu doldurur.	E.5.1-5, E.8.3-4, D.4.3-8	6.2	P1
BY.99	Kazazedeyi durumuna uygun araç ve personele teslim eder.	E.5.1-5, E.8.3-4, D.4.3-8	6.2	P1
* BY.100	Olay bölgesinde başka kazazedeler kalmadığını arama teknikleri ile kontrol eder.	E.5.1-5, E.8.3-4, D.4.3-8	6.2	P1
* BY.101	Olay yerinde arama kurtarma faaliyetleri için tehlike oluşturacak patlama, yanma, gaz – elektrik kaçağı, kimyasal madde, ve benzeri unsurları kontrol eder.	E.6.1-7, E.8.4	7.1	P1
* BY.102	Olay yerinde arama kurtarma faaliyetleri için tehlike oluşturacak patlama, yanma, gaz kaçağı ve benzeri unsurlara karşı önlem alır.	E.6.1-7, E.8.4	7.1	P1
* BY.103	Araç ve çevrede müdahale açısından tehlike oluşturmayacak güvenlik önlemlerini (akü kutup başlarını sökme, kontağı kapatma, YSC (yangın söndürme cihazı) hazır bulundurulması, aracın tehlikeli madde taşıması durumunda ilgili ekibe haber verme ve benzeri) alır.	E.6.1-7, E.8.4	7.1	P1
* BY.104	Trafik kazalarında araçların türüne göre müdahale yöntemlerini (tavan açma çeşitleri, kapıların zorlanması, araç stabilizesi, ve benzeri) uygular.	E.6.1-7, E.8.4	7.1	P1
* BY.105	Kazaya uğramış taşıta ilgili araç gereç ve ekipmanları (trafik kurtarma seti, zorla giriş seti, cam kırıcı) kullanarak müdahale eder.	E.6.1-7, E.8.4	7.1	P1
* BY.106	İkincil tehlike ve risklere göre alınması gereken güvenlik önlemlerini (trafiğin kapatılması, emniyet şeridi çekme, reflektör koyma ve benzeri) belirler.	E.6.1-7, E.8.4	7.1	P1
* BY.107	Gözle bulunabilecek kazazedeleri belirler.	E.6.1-7, E.8.4	7.1	P1
BY.108	Yakın mesafedeki kazazedeleri aramak için sesli arama yöntemlerini uygular.	E.6.1-7, E.8.4	7.1	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
* BY.109	Aracın ve kazazedenin durumuna göre uygun giriş tekniklerini belirler.	E.6.1-7, E.8.4	7.1	P1
BY.110	Çevredeki kişilerden olay hakkında ve kazazedeler hakkında (olayın oluş saati, araç içindeki kişi sayısı, sıkışan uzuvları var mı, başlangıç ve bitiş noktaları, ve benzeri) bilgi alır.	E.6.1-7, D.4.3-8	7.2	P1
BY.111	Kazazedelerin durumuna göre destek ekip çağırma (sağlık) ve kazazedenin nasıl çıkarılması gerektiğini belirler.	E.6.1-7, D.4.3-8	7.2	P1
* BY.112	Destek ekipleri ile koordineli şekilde çalışır.	E.6.1-7, D.4.3-8	7.2	P1
* BY.113	Kazazedeyi müdahale tekniğine uygun olarak stabil halde (Rentek, boyunluk ve benzeri) bulunduğu yerden çıkarır.	E.6.1-7, D.4.3-8	7.2	P1
* BY.114	Ekip ile birlikte kazazedeyi olay bölgesi dışındaki güvenli bir alana kurtarma yöntemine uygun şekilde alır.	E.6.1-7, D.4.3-8	7.2	P1
BY.115	Kazazedeyi olay bölgesi dışına aldıktan sonra kazazede bilgi formunu doldurur.	E.6.1-7, D.4.3-8	7.2	P1
* BY.116	Kazazedeyi durumuna uygun araç ve personele teslim eder.	E.6.1-7, D.4.3-8	7.2	P1
* BY.117	Olay bölgesinde başka kazazedeler kalmadığını arama teknikleri ile kontrol eder.	E.6.1-7, D.4.3-8	7.2	P1
BY.118	Arama kurtarma sürecinin kayıt altına alınmasına yönelik işlemleri prosedürlerine göre uygular.	B.5.1-4, D.5.1-3	8.2	P1
BY.119	Operasyonel bilgi ve analizlere göre, tatbikat / operasyonun performansını ve zayıf yönleri iyileştirmeye yönelik işlevsel önerileri belirler.	D.5.1-3	8.3	P1

(* Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar

17UY0291-5/B1 DOĞADA ARAMA KURTARMA YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Doğada Arama Kurtarma
2	REFERANS KODU	17UY0291-5/B1
3	SEVİYE	5
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	-
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
15UMS0501-5 Arama Kurtarma Personeli (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<p><u>Öğrenme Çıktısı 1: Arama kurtarma operasyonu ve hazırlık süreçlerini yürütür.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>1.1: Arama kurtarma gerektiren olayın türü, yeri ve seyrine göre olası tehlike ve riskleri değerlendirerek güvenlik önlemlerini belirler.</p> <p>1.2: Arama kurtarma olayının türü, yeri, ortam koşulları ve safhalarına göre giyilmesi ve takılması gereken kişisel koruyucu donanımları seçerek yöntemlerine uygun şekilde kullanır.</p> <p>1.3: Arama kurtarma için, güvenlik önlemi alma uygulamalarını teknik yöntem ve talimatlarına uygun olarak gerçekleştirir.</p> <p>1.4: Arama kurtarma sürecinde, yöntemlerine uygun triyaj ve ilkyardım uygular.</p> <p>1.5: Arama kurtarmada kullanılan ekipman ve araç gereçleri güvenlik koşullarında kullanır.</p> <p>1.6: Arama kurtarma ortamında olayın türü, yeri ve safhalarına göre çevrenin korunmasına yönelik önlemleri açıklar.</p> <p>1.7: Olay yeri ve koşullarının değerlendirmesini ve plana uygun hazırlığı yapar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 2: Dağda ve arazide arama kurtarma yapar.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>2.1: Dağda ve arazide (derin, dar ve yüksek alanlarda, ormanda ve benzeri) uygun arama ve erişim yöntem ve tekniklerini uygulayarak kazazedeye erişir.</p> <p>2.2: Dağda ve arazide (derin, dar ve yüksek alanlarda, ormanda ve benzeri) erişilen kazazedeyi uygun kurtarma yöntem ve tekniklerini uygun şekilde uygulayarak çıkarır.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 3: Çığda arama kurtarma yapar.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>3.1: Çığda uygun arama ve erişim yöntem ve tekniklerini uygulayarak kazazedeyi bulur.</p> <p>3.2: Kazazedeyi çığ bölgesinden uygun yöntem ve ekipman kullanarak çıkarır.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 4: Mağarada arama kurtarma yapar.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>4.1: Mağara koşullarına göre, uygun arama ve erişim yöntem ve tekniklerini uygulayarak kazazedeye erişir.</p> <p>4.2: Erişilen kazazedeyi uygun kurtarma yöntem ve tekniklerini, mağara koşullarına göre uygulayarak çıkarır.</p>		

Öğrenme Çıktısı 5: Arama kurtarmada operasyon sonlandırma ve geliştirme işlemlerini yapar.**Başarım Ölçütleri:**

5.1: Olay yerinden ayrılışa yönelik işlemleri prosedürlerine göre uygular.

5.2: Arama kurtarma sürecinin kayıt altına alınmasına yönelik işlemleri prosedürlerine göre uygular.

5.3: Operasyonel bilgi ve analizlere göre, tatbikat/operasyonun performansını ve zayıf yönleri iyileştirmeye yönelik işlevsel önerileri belirler.

8 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME**8 a) Teorik Değerlendirme**

(T1): B1 birimine yönelik teorik sınav Ek B1-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az kırk (40) soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav (T1) uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama 1 (bir) dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 80’ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek B1-2) ölçmelidir.

8 b) Performansa Dayalı Değerlendirme

(P1): B1 birimine yönelik performansa dayalı sınav, Ek B1-2’de yer alan “Beceriler ve Yetkinlik” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımlarının tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden %80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınav beceri ve yetkinliklerin (Ek B1-2) tamamını ölçecek şekilde düzenlenmiş tatbikat senaryoları ile bunlara uygun simüle edilmiş ortamlarda, gerektiğinde, değerlendirme sürecini zaafa uğratmayacak önlemler alınarak ekip desteği ile yaptırılır. Performansa dayalı değerlendirmelerin süresi gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınavdasenaryo(lar)a göre, güvenlik tedbirleri alınarak cansız ve/veya canlı model kullanılabilir.

Performansa dayalı sınavda İSG önlemleri alınır ve sağlık ekibi bulundurulur. Adayın kendi ve diğer kişilerin sağlığını ve can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde uygulamaya son verilir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılan sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.

Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Adalet ve Güvenlik Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	08.03.2017 – 2017/26

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [B1]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Bu birim için aşağıda tanımlanan eğitim içeriğine sahip bir programın aday tarafından tamamlanması tavsiye edilir.

1. Afet ve acil durum risk yönetimi ilkeleri
2. Alana özgü Arama kurtarma araçları ve ekipmanları teknolojisi
3. Alarm ve tehlike işaretleri
4. Araç, gereç, teçhizat ve ekipmanların ölçüm, test ve kontrol
5. Arazide arama kurtarma yöntemleri
6. Çığda arama kurtarmada temel ve alternatif müdahale yöntemleri
7. Dağda arama kurtarmada temel ve alternatif müdahale yöntemleri
8. Doğada arama kurtarma operasyon süreçleri
9. Doğada arama kurtarma operasyonlarında analiz ve değerlendirme yöntemleri
10. Doğada arama kurtarma operasyonlarında ekiple çalışma
11. Doğada arama kurtarma operasyonlarında süreç iyileştirme ve organizasyon
12. Farklı teşkilat ekipleri ile koordineli çalışabilme
13. İlk yardım ve temel triyaj
14. Kroki ve harita okuma
15. Mağarada arama kurtarmada temel ve alternatif müdahale yöntemleri
16. Mesleki biyoloji
17. Mesleki coğrafya
18. Mesleki elektrik
19. Mesleki işaret dilini etkili ve işlevsel kullanma
20. Mesleki kimya
21. Mesleki matematik
22. Mesleki mekanik
23. Mesleki mevzuat
24. Mesleki psikoloji
25. Mesleki tahkimat
26. Mesleki terminoloji
27. Temel veri okuma, işleme ve yorumlama
28. Yön, yer bulma yöntemleri

EK [B1]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Olayın oluş biçimi ile subjektif ve objektif şartlara dair bilgileri uygun kaynaklara başvurarak toplanmasını açıklar.(Subjektif: kazazedelerin	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
	kişisel özellikleri (eğitim, beslenme, malzeme durumu, aktif cesaret, öz-disiplin/uyum, bedensel/fiziksel yapı, kişilik arazları, ve benzeri durumlar) / (Objektif: maruz kalanların sayısı, yer/arazi koşulları, zaman, meteorolojik şartlar ve benzeri)			
BG.2	Topladığı subjektif ve objektif bilgileri ilişkisel olarak analizini ayırt eder.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.3	Analiz sonuçlarına göre olası riskleri (meteorolojik, arazi şartları, ekipman ve eleman yetersizliği, ve benzeri) ve olası ikincil riskleri (operasyonla oluşabilecek çığ, toprak kayması, sel, ve benzeri) açıklar.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.4	Doğadaki arama kurtarma operasyonlarının türü (mağara ve dağ, arazi, çığ) özellikleri ile coğrafi ve meteorolojik şartlara göre kişisel koruyucu donanım türlerini ve seçiminde dikkat edilmesi gereken unsurları açıklar.	A.2.1-3	1.2	T1
BG.5	Olay yerinde güvenli ve riskli alanları ayırt eder.	A.1.1-2	1.2	T1
BG.6	Güvenli alanı (ulaşım imkânına, arazi hâkimiyetine, tehlike ve risklerden uzak, olay alanına yakınlığının en uygunluğuna, vb) tanımlar.	A.3.3-4-7, D.3.10, E.1.1-5	1.3	T1
BG.7	Riskli alanı: İçbükey alanlar, çığ, sel ve hayalen, kaya düşmesi tehlikelerine, korniş hatları, rüzgâr altı alan, ve benzeri göre tanımlar.	A.3.3-4-7, D.3.10, E.1.1-5	1.3	T1
BG.8	Riskli alanda, personel ve malzeme güvenlik önlemlerini açıklar.	A.3.3-4-7, D.3.10, E.1.1-5	1.3	T1
BG.9	Aranan bölgeler ve bölgelerde mevcut olan tehlike ve riskler ile ilgili işaretleme yöntemlerini açıklar.	A.3.3-4-7, D.3.10, E.1.1-5	1.3	T1
BG.10	Triyajda renk kodlarının anlamlarını tanımlar.	A.3.8	1.4	T1
BG.11	Bilinci kapalı ve açık durumdaki kazazedeler için triyaj yöntemlerini açıklar.	A.3.8	1.4	T1
BG.12	Dağ hastalıkları, donma, hipotermi, kar körlüğü, ve benzeri sorunları, nedenlerini ve bunlara karşı uygun önlemleri açıklar.	A.3.8	1.4	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.13	Arama kurtarmada kullanılan ekipmanlar, araç-gereç ve malzemelerin kullanım alanı, teknik özellikleri ile raf ve depolama süreleri itibariyle kullanılabilir olup olmadıklarını açıklar.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	T1
BG.14	Arama kurtarmada kullanılan ekipmanlar, araç-gereç ve malzemelerin uluslararası standartlarını (UIAA) açıklar.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	T1
BG.15	Çalışma alanı ve olayın özelliğine göre, arama kurtarma güvenliği için en uygun ekipman, cihaz ve araç gereçleri açıklar.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	T1
BG.16	Arama kurtarmada kullanılan ekipmanlar, araç-gereçlerin işlevsellik kontrolleri, bakım uygulamalarını açıklar.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	T1
BG.17	Arama kurtarmada kullanılan ekipmanlar, araç-gereçlerin fiziki kontrolle arızalarını teknik özelliklerine göre tespit eder.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	T1
BG.18	Doğadaki arama kurtarma uygulamalarında atık muhafaza ve bertaraf usullerini açıklar.	A.7.3-4, E.8.4	1.6	T1
BG.19	Doğadaki flora fauna koruma alanlarındaki davranış şekillerini tanımlar.	A.7.3-4, E.8.4	1.6	T1
BG.20	Gece arama kurtarma yapılması/sürdürülmesi gerekli durumları gerekçeli olarak açıklar.	D.1.1, E.1.1-3	1.7	T1
BG.21	Olayın türü, ortam koşullarına, personel sayısına göre uygun arama paterni (sektör, genişleyen-daralan kare, doğrusal, alan taraması, temasla alan arama, S paterni) harita üzerinde açıklar.	D.1.1, E.1.1-3	1.7	T1
BG.22	Olayın türü, ortam koşullarına uygun keşif türleri (kara, hava, ve benzeri) ve keşif uygulamalarını yöntemlerine göre açıklar.	D.1.1, E.1.1-3	1.7	T1
BG.23	Doğa arama kurtarma operasyonlarına göre koşullara uygun kamp yerini seçer.	D.1.1, E.1.1-3	1.7	T1
BG.24	Dağcılıkta beslenme ayarlamalarını kurtarma operasyonlarına göre koşullara uygun kamp malzeme ve ekipmanlarını ayırt eder.	D.1.1, E.1.1-3	1.7	T1
BG.25	Doğal ortamda canlıların davranışı ve doğaya uyum ve doğal ortamda yaşamı sürdürebilmenin kural ve yöntemlerini açıklar.	D.1.1, E.1.1-3	1.7	T1
BG.26	Gece arama uygulamasında, olay koşullarına göre, ekip ve ekipman düzenleme yöntemlerini açıklar.	E.1.1-2, E.8.3-4	2.1	T1
BG.27	Dağcılık ve arama kurtarmada kullanılan tam, yarım ve yardımcı ile dinamik ve statik ip çeşitlerini olaya	E.2.1-3, E.8.3-4	2.1	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
	göre kullanma şartlarını ayırt eder.			
BG.28	Dağda ve arazide arama kurtarma ile ilgili tırmanma, yön bulma, yürüyüş ve ilerleme, ve benzeri ile ilgili malzeme ve ekipmanlarını özelliklerine ve işlevlerine göre ayırt eder.	E.2.1-3, E.8.3-4	2.2	T1
BG.29	Dağda ve arazide arama kurtarma ile ilgili havai hat, makara, palanga ve diğer kurtarma, çıkarma, iniş malzeme ve ekipmanlarını özelliklerine ve işlevlerine göre ayırt eder.	E.2.1-3, E.8.3-4	2.2	T1
BG.31	Çığ bölgesinde geçiş ve intikal sırasında güvenli hareket kuralları ve yöntemlerini açıklar.	E.1.1-5	3.2	T1
BG.32	Mağara kampı uygulamalarını yöntemlerine göre açıklar.	E.1.1-5, E.5.1-5, E.8.3-4	4.1	T1
BG.33	Mağara oluşumları ve türlerini açıklar	E.1.1-5, E.5.1-5, E.8.3-4	4.1	T1
BG.34	Mağara yaşam formları, canlıları açıklar.	E.1.1-5, E.5.1-5, E.8.3-4	4.1	T1
BG.35	Mağaralarda oluşabilecek tehlikeleri (gaz ve benzeri), dikkat edilecek hususlar ve önlemleri açıklar.	E.1.1-5, E.5.1-5, E.8.3-4	4.1	T1
BG.36	Mağara arama kurtarmalarına özgü malzeme ve ekipmanları işlevlerine göre ayırt eder.	E.1.1-5, E.5.1-5, E.8.3-4	4.1	T1
BG.37	Mağara arama kurtarmalarında oluşabilecek hipotermi, stres, panik, kapalı alan korkusu ve benzeri sorunlarla baş etme yöntemlerini açıklar.	E.1.1-5, E.5.1-5, E.8.3-4	4.1	T1
BG.38	Mağarada arama kurtarma ile ilgili havai hat, makara, palanga ve diğer kurtarma, çıkarma, iniş malzeme ve ekipmanlarını özelliklerine, işlevlerine göre ayırt eder.	E.1.1-5, E.5.1-5, E.8.3-4	4.2	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
* BY.1	Olay türüne, ortam şartlarına, risklere göre	A.2.1-3	1.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
	kullanılması zorunlu olan kişisel koruyucu donanımları seçer.			
* BY.2	Olay türüne, ortam şartlarına, risklere göre kullanılması zorunlu olan kişisel koruyucu donanımları yöntemlerine uygun şekilde kuşanır.	A.2.1-3	1.2	P1
* BY.3	Riskli alanda, personel ve malzeme güvenlik önlemlerini usulüne uygun alır.	A.3.3-4-7, D.3.2, E.1.1-5	1.3	P1
BY.4	Aranan bölgeler ve bölgelerde mevcut olan tehlike ve riskler ile ilgili işaretleme yöntemlerini açıklar.	A.3.3-4-7, D.3.2, E.1.1-5	1.3	P1
* BY.5	Kazazedenin bilinci yerinde olup olmadığını belirler.	A.3.8	1.4	P1
* BY.6	Bilinci kapalı ve açık kazazedeler için, durumlarına göre triyaj uygular.	A.3.8	1.4	P1
* BY.7	Arama kurtarmada kullanılan mevcut malzemeleri kullanarak sedye hazırlar.	A.3.8	1.4	P1
* BY.8	Arama kurtarma faaliyetine göre alanda dağcılık, mağaracılık, arazi ve çığ arama kurtarma setlerine dâhil temel el aletleri, ipler, iniş-çıkış malzemeleri, güvenlik ve kamp malzemelerini, teknik ve güvenlik kurallarına uygun olarak kullanır.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	P1
* BY.9	Doğada aramada kullanılan cihazlarını (sinyal alıcı-verici, GPS, gece görüş dürbünü, termal kamera, pusula) etkin olarak kullanır.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	P1
* BY.10	Arazi haberleşme sistemlerini etkin olarak kullanır.	D.1.1, E.1.1-3	1.7	P1
* BY.11	Olay bölgesinde bulunduğu nokta/yer ile ilgili coğrafi ve meteorolojik şartlara göre, ekip elemanlarının güvenliği ve kazazedenin durumu açısından güvenli rotayı belirler.	D.1.1, E.1.1-3	1.7	P1
* BY.12	Olayın türü, ortam koşullarına uygun keşif uygulaması yapar.	D.1.1, E.1.1-3	1.7	P1
BY.13	Kullanılmak üzere seçilen malzeme, araç-gereç ve ekipmanların son kontrollerini yapar.	D.1.1, E.1.1-3	1.7	P1
* BY.14	Yaz ve kış kampı uygulamalarını (çadır kurma, dağcı ocağını kullanma, dağcı çantası hazırlama, kar barınağı oluşturma) gerçekleştirir.	D.1.1, E.1.1-3	1.7	P1
* BY.15	Doğal ortamda yaşamı sürdürebilmeye dair temel uygulamaları (su elde etme, beslenme, kuru kalma, ısınma ve benzeri) gerçekleştirir.	D.1.1, E.1.1-3	1.7	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
* BY.16	Arama paternlerini (sektör, genişleyen-daralan kare, doğrusal, alan taraması, temasla alan arama, S paterni) uygular.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1
* BY.17	Yaz ve kış şartlarında yürüme ve ilerleme tekniklerini uygular.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1
* BY.18	Harita, pusula, GPS ile yön bulma ve doğal yön bulma yöntemlerini uygular.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1
* BY.19	Arazideki tehlike ve tehditler ile ortam koşullarına uygun ekip olarak güvenli ilerleme tekniklerini uygular.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1
* BY.20	Olay ve koşullarına göre, gece arama tekniklerini, uygun ekipmanlarla uygular.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1
* BY.21	Dağcılık ve arama kurtarmada kullanılan düğüm ve bağlamaları tekniğine uygun olarak yapar.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1
* BY.22	Kaya, kar ve buz tırmanma hattında ana ve ara emniyet istasyonlarını, tekniğine uygun şekilde oluşturur.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1
* BY.23	Karda / buzda; kazma ve krampon kullanarak yürüme, tırmanma ve iniş tekniklerini uygular.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4.1-3	2.1	P1
* BY.24	Karda / buzda; kazma ve krampon kullanarak düşme ve durdurma tekniklerini uygular.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1
* BY.25	Lider tırmanış için gerekli malzemeleri doğru kullanarak, güvenli lider tırmanışı yapar.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1
* BY.26	Negatif eğimlerden uygun teknikle güvenli tırmanış (jumarla/pursik ile tırmanış) yapar.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1
* BY.27	Lider tırmanışta emniyetçilik görevini yapar.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1
* BY.28	Kaya, buz ve karda iniş için gerekli emniyet istasyonlarını, tekniğine uygun şekilde oluşturur.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
* BY.29	İniş için gerekli malzemeleri doğru kullanarak, tekniklerine uygun güvenli iniş tekniklerini uygular.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.1	P1
* BY.30	Dağda ve arazide arama kurtarma için, yöntemine uygun havai hat oluşturur.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.2	P1
* BY.31	Dağda ve arazide kazazedeyi çıkarma / kurtarmada makara sistemlerini kurarak işlevsel şekilde kullanır.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.2	P1
* BY.32	Dağda ve arazide kazazedeyi çıkarma / kurtarmada palanga sistemlerini kurarak işlevsel şekilde kullanır.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.2	P1
* BY.33	Dağ ve arazide yan geçiş tekniklerini uygular.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.2	P1
* BY.34	İpten sedye yapar.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.2	P1
* BY.35	Kazazedeyi bilinç durumu ve koşullara göre sırtta, kucakta, sedyeli-sedyesiz şekilde bulunduğu yerden, uygun yöntemle çıkarır.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.2	P1
* BY.36	Kazazedeyi bilinç durumu ve koşullara göre sırtta, kucakta, sedyeli-sedyesiz şekilde bulunduğu yerden indirir.	E.2.1-3, E.5.1-5, E.8.3-4	2.2	P1
* BY.37	Çığ bölgesinde; işaretleme ve gözcü yerleştirilecek güvenli yerleri belirler.	E.3.1-2	3.1	P1
BY.38	Çığ bölgesinde güvenli kaçış koridorunu belirler.	E.3.1-2	3.1	P1
* BY.39	Arama bölgesinde güvenli toplanma alanını tespit eder.	E.3.1-2	3.1	P1
BY.40	Arama bölgesinde güvenli taşıt (kara, hava) pist alanlarını belirler.	E.3.1-2	3.1	P1
* BY.41	Arama bölgesinde yöntemlerine uygun fiziksel (gözle) arama yapar.	E.3.1-2	3.1	P1
* BY.42	Arama bölgesinde yöntemlerine uygun şekilde sonda ile kaba ve ince arama yapar.	E.3.1-2	3.1	P1
* BY.43	Arama bölgesinde, yöntemlerine uygun şekilde cihazlı arama yapar.	E.3.1-2	3.1	P1
* BY.44	Kazazedeyi bulunduğu yerden bedensel şekli koruyarak çıkarır.	E.3.1-2	3.2	P1
* BY.45	Kazazedeyi bilinç durumuna göre, bulunduğu	E.3.1-2	3.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
	bedensel şekli koruyarak uygun teknikle taşır.			
* BY.46	Mağarada yön bulma tekniklerini ve doğal yön bulma yöntemini uygular.	E.5.1-5	4.1	P1
* BY.47	Mağara harita ve/veya krokisini kullanarak arama bölgesini bulur.	E.5.1-5	4.1	P1
* BY.48	Mağarada doğal iniş ve tırmanış tekniklerini, uygun araç, malzeme ve ekipmanları kullanarak doğru ve güvenli şekilde uygular.	E.5.1-5	4.1	P1
* BY.49	Mağarada geçiş tekniklerini (inişten çıkışa, çıkıştan inişe, istasyon geçişi, saptırmalı/stres geçişi, takıl-geç, yatay hat ip köprüsü geçişleri) güvenli şekilde uygular.	E.5.1-5	4.1	P1
* BY.50	Mağarada ip/halat kullanma ve temel düğüm (kördüğüm, sekizli, bulin, pürsük, yarım kazık, tam kazık, camadan, balıkçı, çift balıkçı ve perlon bant düğümleri) tekniklerini güvenli şekilde uygular.	E.5.1-5	4.1	P1
* BY.51	Mağaradaki gaz ölçümlerini doğru cihaz ve yöntemle yapar.	E.5.1-5	4.1	P1
* BY.52	Mağarada hat / istasyon kurma ve döşeme uygulamalarını yapar.	E.5.1-5	4.1	P1
* BY.53	Fiziksel arama ile kazazedeyi bulur.	E.5.1-5	4.1	P1
* BY.54	Mağara koşullarında yöntemine uygun havai hat oluşturur.	E.5.1-5	4.2	P1
* BY.55	Mağarada kazazedeyi çıkarma / kurtarmada makara sistemlerini kurarak işlevsel şekilde kullanır.	E.5.1-5	4.2	P1
* BY.56	Mağarada kazazedeyi çıkarma / kurtarmada palanga sistemlerini kurarak işlevsel şekilde kullanır.	E.5.1-5	4.2	P1
* BY.57	İp üzerindeki sorunların çözümü ve kurtarma tekniklerini uygular.	E.5.1-5	4.2	P1
* BY.58	İpten kazazede alma yöntemini uygular.	E.5.1-5	4.2	P1
* BY.59	Mağara içerisinde yan geçiş tekniklerini uygular.	E.5.1-5	4.2	P1
* BY.60	İpten sedye yapar.	E.5.1-5	4.2	P1
* BY.61	Kazazedeyi bilinç durumu ve koşullara göre sırtta, kucakta, sedyeli-sedyesiz şekilde bulunduğu yerden, uygun yöntemle çıkarır.	E.5.1-5	4.2	P1
* BY.62	Kazazedeyi bilinç durumu ve koşullara göre sırtta, kucakta, sedyeli-sedyesiz şekilde bulunduğu yerden indirir.	E.5.1-5	4.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.63	Olay yerinden ayrılışa yönelik işlemleri prosedürlerine göre uygular.	D.5.1-3	5.1	P1
BY.64	Arama kurtarma sürecinin kayıt altına alınmasına yönelik işlemleri prosedürlerine göre uygular.	B.5.1-2, D.5.3	5.2	P1
BY.65	Operasyonel bilgi ve analizlere göre, tatbikat/operasyonun performansını ve zayıf yönleri iyileştirmeye yönelik işlevsel önerileri belirler.	C.1.1-4	5.3	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar

17UY0291-5/B2 KBRN OLAYLARINA MÜDAHALE YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	KBRN Olaylarına Müdahale
2	REFERANS KODU	17UY0291-5/B2
3	SEVİYE	5
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	-
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
15UMS0501-5 Arama Kurtarma Personeli (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<p><u>Öğrenme Çıktısı 1: KBRN müdahale süreçlerini yürütür.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>1.1: KBRN olayının türü, yeri ve seyrine göre olası tehlike ve riskleri değerlendirerek güvenlik önlemlerini belirler.</p> <p>1.2: KBRN olayının türü, yeri, ortam koşulları ve safhalarına göre giyilmesi ve takılması gereken kişisel koruyucu donanımları seçerek yöntemlerine uygun şekilde kullanır.</p> <p>1.3: KBRN olaylarına güvenli müdahale için, teknik yöntem ve talimatlarına uygun olarak güvenlik önlemlerini alır.</p> <p>1.4: Müdahale sürecinde, yöntemlerine uygun ilkyardım uygular.</p> <p>1.5: Müdahalede kullanılan ekipman ve araç gereçleri güvenlik kurallarına uygun olarak kullanır.</p> <p>1.6: Müdahale ortamında KBRN türü, yeri ve safhalarına göre çevrenin korunmasına yönelik önlemleri belirler.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 2: Olay yeri ve koşullarının değerlendirmesini yapar.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>2.1: Olayın içeriği, türü, nedeni, boyutu, yeri, fiziki konumu, kurtarma ihtiyacı olup olmadığı, yayılma riski, hava koşulları, coğrafi ve arazi yapısı, ve benzeri bilgilere göre durumunu değerlendirerek alan tanımlaması yapar.</p> <p>2.2: Değerlendirme sonuçlarına göre, KBRN olayına uygun müdahale yöntemi, kullanılacak ekipman, araç-gereç, malzeme, destek kuvvet ihtiyacını belirler.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 3: KBRN müdahale operasyonunu, planlamaya uygun olarak yürütür.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>3.1: Müdahalenin plana uygun başlatılmasına yönelik adımları uygular.</p> <p>3.2: Arındırma (Dekontaminasyon) yöntem ve tekniklerini, KBRN'i tanımlanan seviyeye getirecek şekilde uygular.</p> <p>3.3: Ekibinin müdahale uygulamalarını, diğer ekiplerle birlikte uyumlu çalışacak şekilde koordine eder.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 4: KBRN müdahalede operasyon sonlandırma ve geliştirme işlemlerini uygular.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>4.1: Olay yerinden ayrılışa yönelik işlemleri prosedürlerine göre uygular.</p>		

4.2: KBRN' e müdahale sürecinin kayıt altına alınmasına yönelik işlemleri prosedürlerine göre uygular.
4.3: Operasyonel bilgi ve analizlere göre, tatbikat/ operasyonun performansını değerlendirerek, zayıf yönleri ve iyileştirme önlemlerini belirler.

8 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

8 a) Teorik Sınav

(T1): B2 birimine yönelik teorik sınav Ek B2-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az kırk (40) soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav (T1) uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama bir (1) dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 80'ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek B2-2) ölçmelidir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

(P1): B2 birimine yönelik performansa dayalı sınav, Ek B2-2'de yer alan "Beceri ve Yetkinlik" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımlarının tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden %80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınav beceri ve yetkinliklerin (Ek B2-2) tamamını ölçecek şekilde düzenlenmiş tatbikat senaryoları ile bunlara uygun simüle edilmiş ortamlarda, gerektiğinde, değerlendirme sürecini zaafa uğratmayacak önlemler alınarak ekip desteği ile yaptırılır. Performansa dayalı sınavın süresi gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınavda senaryo(lar)a göre, güvenlik tedbirleri alınarak cansız ve/veya canlı model kullanılabilir. Performansa dayalı sınavda İSG önlemleri alınır ve sağlık ekibi bulundurulur. Adayın kendi ve diğer kişilerin sağlığını ve can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde uygulamaya son verilir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Adalet ve Güvenlik Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	08.03.2017 – 2017/26

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [B2]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Bu birim için aşağıda tanımlanan eğitim içeriğine sahip bir programın aday tarafından tamamlanması tavsiye edilir.

1. AFAD KBRN operasyonlarında analiz ve değerlendirme yöntemleri
2. AFAD KBRN operasyonlarında ekiple çalışma
3. AFAD KBRN operasyonlarında farklı teşkilat ekipleri ile koordineli çalışabilme
4. AFAD KBRN operasyonlarında risk yönetimi ilkeleri
5. AFAD KBRN operasyonlarında süreç iyileştirme ve organizasyon
6. AFAD KBRN operasyonlarında temel ve alternatif müdahale yöntemleri
7. Afet ve acil durum hizmetleri kapsamında KBRN operasyon süreçleri
8. Alana özgü arama kurtarma araçları ve ekipmanları teknolojisi
9. Alarm ve tehlike işaretleri
10. Araç, gereç, teçhizat ve ekipmanların ölçüm, test ve kontrolü
11. İlk yardım ve temel triyaj
12. Mesleki biyoloji
13. Mesleki coğrafya
14. Mesleki elektrik
15. Mesleki işaret dilini etkili ve işlevsel kullanma
16. Mesleki kimya
17. Mesleki matematik
18. Mesleki mekanik
19. Mesleki mevzuat
20. Mesleki psikoloji
21. Mesleki terminoloji
22. Yön, yer bulma yöntemleri

EK [B2]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	KBRN olayının türü, yeri ve ortam koşullarına göre olası ve tehlike ve riskleri tanımlar.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.2	KBRN ölçüm cihazlarının ölçüm sonuçlarını açıklar.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.3	Ölçüm sonuçlarına göre operasyon bölgesinde sıcak, ılık, soğuk bölgeyi ayırt eder.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.4	Uluslararası tehlikeli madde sınıflandırılmasına (Kimyasal olaylara acil müdahale rehberi ERG) göre müdahale önlemlerini açıklar.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.5	KBRN olaylarında kullanılan ikaz alarm işaretlerini (sarı, kırmızı, siyah, beyaz) açıklar.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.6	KBRN olayına bağlı olası ikincil tehlike ve riskleri tanımlar. (sağlık, çökme, artçı, saldırı, tepkime ve benzeri)	A.1.1-2, A.3.2, D.1.3-4	1.1	T1
BG.7	Görev alanı dışındaki KBRN müdahale desteğini açıklar.	A.1.1-2, A.3.2 D.1.3-4	1.1	T1
BG.8	Görev alanı dışındaki KBRN müdahale desteği için dış destek sağlamaya yönelik doğru kaynağın doğru bilgilendirilmesini açıklar.	A.1.1-2, A.3.2 D.1.3-4	1.1	T1
BG.9	Kişisel koruyucu donanımların kullanım hatalarını ayırt eder.	A.2.1-3	1.2	T1
BG.10	Temiz hava solunum cihazlarının koşullara göre kullanım süresini ve kapasitesini açıklar.	A.2.1-3	1.2	T1
BG.11	KBRN olayının türü, yeri ve seyrine göre ortamda alınması gereken güvenlik önlemlerini açıklar.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.7.1-5	1.3	T1
BG.12	Şüpheli posta ve paket durumlarında alınması gereken güvenlik önlemlerini açıklar.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.7.1-5	1.3	T1
BG.13	VIP KBRN koruma prosedürlerini açıklar.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.7.1-5	1.3	T1
BG.14	KBRN ortamındaki kazazedeye kaçış maskesi takılması gereken koşulları açıklar.	A.3.7	1.4	T1
BG.15	KBRN müdahale ekipmanlarının kullanım alanı, teknik özellikleri ile raf ve depolama süreleri itibariyle kullanılabilir olup olmadıklarını açıklar. (A, B, C, D tipi kıyafetler, numune alma kitleri, ölçüm cihazları, filtreler, maskeler ve benzeri)	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	T1
BG.16	Birey, arazi ve araca göre kullanılması gereken kimyasalları ayırt eder.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	T1
BG.17	KBRN müdahaledeki arındırma (dekontaminasyon) ve tahliye uygulamalarında kullanılan ekipmanlar, araç-gereçlerin işlevsellik kontrolleri, kalibrasyon, bakım uygulamalarını açıklar.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.18	Kontamine olmuş bölgedeki tehlikeli maddenin türü ve özelliğine göre temizlenme yöntemlerini açıklar.	A.7.3-4, E.7.1-5	1.6	T1
BG.19	Operasyonda kullanılan atık suyun depolanma yöntemlerini açıklar.	A.7.3-4, E.7.1-5	1.6	T1
BG.20	Operasyonda kullanılan atık suyu bertaraf etme yöntemlerini açıklar.	A.7.3-4, E.7.1-5	1.6	T1
BG.21	Operasyonda kullanılan kontamine olmuş kişisel koruyucu donanım ve ekipmanların arındırma ve imha yöntemlerini tanımlar.	A.7.3-4, E.7.1-5	1.6	T1
BG.22	Operasyon bölgesinin hava trafiğine kapatılması gereken koşulları ayırt eder.	A.7.3-4, E.7.1-5	1.6	T1
BG.23	KBRN olaylarında; ölçüm ve/veya numune inceleme sonuçlarına göre gerekmesi halinde, sıcak, ılık ve soğuk bölgeler ile alternatif tahliye ve müdahale alanlarını açıklar.	D.1.-2, D.2.1	2.1	T1
BG.24	Operasyon sürecinde faaliyet ve dinlenme sürelerini tanımlanan alan ve koşullara göre açıklar.	D.2.2-3	2.2	T1
BG.25	Keşif ekibinin müdahale için toplaması gereken bilgileri tanımlar.	D.3.1-2, D.4.1-10	3.1	T1
BG.26	Toplanan bilgilere göre ikincil riskleri tanımlar.	D.3.1-2, D.4.1-10	3.1	T1
BG.27	Toplanan bilgilere göre alanın ve insanların durumunu analiz eder.	D.3.1-2, D.4.1-10	3.1	T1
BG.28	KBRN olayına neden olan kaynağa göre bertaraf etme yöntemlerini açıklar.	D.5.1-3	3.2	T1
BG.29	Olay yerindeki farklı etkilenmiş kazazedeleri KBRN triyaj tekniğine göre sınıflandırır.	D.5.1-3	3.2	T1
BG.30	Müdahale alanında arındırma (dekontaminasyon) öncelik sıralamasını tanımlar.	D.5.1-3	3.2	T1
BG.31	KBRN maddeleri ile ilgili sembol, işaretler ve renk kodlarını tanımlar.	D.4.1-10, D.5.1-3	3.3	T1
BG.32	Sıcak bölgede karantinaya alma prosedürlerini açıklar.	D.4.1-10, D.5.1-3	3.3	T1
BG.33	KBRN olayına neden olan kaynağı belirleyerek hangi kurum tarafından bertaraf edileceğini tanımlar.	D.4.1-10, D.5.1-3	3.3	T1
BG.34	KBRN olayına neden olan kaynak maddeden numune alma ve ilgili tarafa teslim tekniklerini açıklar.	D.4.1-10, D.5.1-3	3.3	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.35	Olay yerindeki bölgelere göre görevlilerin bölgeler arası giriş çıkış sürelerini, kayıt ve takip uygulamasını açıklar.	D.4.1-10, D.5.1-3	3.3	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
* BY.1	KRN (B; biyolojik hariç) ölçüm cihazlarını (radyasyon ölçer, kimyasal tespit cihazı) işlevsel kullanır.	A.1.1-2, A.3.2, D.1.1-4	1.1	P1
* BY.2	KBRN olayının tehlike düzeyine (A, B, C, D tipi ve görev kapsamına (keşif, müdahale – arındırma (dekontaminasyon), tahliye-) uygun kişisel koruyucu donanımları seçer.	A.2.1-3	1.2	P1
* BY.3	KBRN olayına uygun seçilen kişisel koruyucu donanımlarını (giysiler, solunum sistemleri, filtreler, maskeler, ve benzeri) yöntemine uygun şekilde giyme, takma ve çıkarma işlemlerini doğru şekilde yapar.	A.2.1-3	1.2	P1
* BY.4	Gazlı ortamda gaz maskesinin filtresini maske takılı iken takip çıkarır.	A.2.1-3	1.2	P1
* BY.5	A tipi elbise ile numune alma çantasını elinden bırakmadan asgari 100 m mesafede taşır.	A.2.1-3	1.2	P1
* BY.6	Temiz hava solunum cihazının kontrolünü (kullanım tarihi, basınç eforu, hava kaçağı ve benzeri) yaparak işlevselliğini belirler.	A.2.1-3	1.2	P1
* BY.7	Olay yerinde rüzgârın yönüne göre sıcak, ılık, soğuk alanlarında giriş çıkış yerlerini belirleyerek şerit çeker.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.7.1-5	1.3	P1
* BY.8	Bölgedeki görevli ve kazazedeler için ayrı ayrı giriş çıkış noktalarını belirleyerek uyarı levhalarını koyar.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.7.1-5	1.3	P1
* BY.9	Olay yerinde acil kaçış noktalarını belirleyerek uyarı levhalarını koyar.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.7.1-5	1.3	P1
* BY.10	Olay yerinde meteorolojik koşullar ve ikincil risklere göre alternatif çıkış, kaçış ve tahliye noktalarını belirler.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.7.1-5	1.3	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
* BY.11	KBRN olayının türü, yeri, seyrine ve olası tehlike durumlarına göre müdahale araçları ve ekipmanlarını güvenliğe kurallarına uygun pozisyonda konumlandırır.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.7.1-5	1.3	P1
* BY.12	KBRN olayının türü, yeri ve seyrine göre ortamdaki tehlike kaynaklarının giderilmesine yönelik teknik önlemleri prosedürüne uygun şekilde alır.	A.3.3-4-7, D.3.1-2, E.7.1-5	1.3	P1
* BY.13	Kazazedeye kaçış maskesini doğru olarak takar.	A.4.2	1.4	P1
* BY.14	Müdahale sürecinde KBRN ölçüm cihaz ve ekipmanlarının uyarı sinyallerine uygun davranır.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	P1
* BY.15	Envanterde bulunan mevcut arındırma solüsyonunu maddeye ve koşullara göre hazırlar.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	P1
* BY.16	KBRN’de kullanılan ekipmanlar, araç-gereçlerin fiziki kontrolle arızalarını teknik özelliklerine göre tespit eder.	A.4.1-4, B.1.1-4	1.5	P1
* BY.17	Olayın içeriği, türü, nedeni, boyutu, yeri, fiziki konumu, kurtarma ihtiyacı olup olmadığı, yayılma riski, hava koşulları, coğrafi ve arazi yapısı ve benzeri bilgileri toplar.	D.1.1-2, D.2.1	2.1	P1
* BY.18	Olay yerinde müdahale öncesi keşif çalışması yapar.	D.1.1-2, D.2.1	2.1	P1
* BY.19	KBRN olayına ilişkin topladığı bilgileri ilgili birimlere iletir.	D.2.2-3	2.2	P1
BY.20	Müdahalenin plana uygun başlatılmasına yönelik adımları uygular.	D.3.1-2, D.4.1-10	3.1	P1
* BY.21	Ekiple birlikte arındırma (dekontaminasyon) ünitesini kapsadığı modüllerin özelliklerine uygun süre ve yönetime göre kurar.	D.4.3-10	3.2	P1
* BY.22	Bilinci yerinde olan ve olmayan kazazedeye arındırma (dekontaminasyon) tekniklerini uygular.	D.4.3-10	3.2	P1
* BY.23	Maddenin türüne ve koşullara göre kontamine olmuş kapalı ve açık alanda arındırma işlemlerini uygular.	D.4.3-10	3.2	P1
* BY.24	Bilinci yerinde olan ve olmayan kazazedeye taşıma tekniklerini uygular.	D.4.3-10	3.2	P1
BY.25	Olay yerinden ayrılışa yönelik işlemleri prosedürlerine göre uygular.	D.5.1-3	4.1	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.26	KBRN müdahale sürecinin kayıt altına alınmasına yönelik işlemleri prosedürlerine göre uygular.	B.5.2, D.7.1-3	4.2	P1
BY.27	Katıldığı tatbikat sonrasında iyileştirilmesi gereken konuları ve önlemleri belirler.	C.1.1-4	4.3	P1

(* Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar

YETERLİLİK EKLERİ

EK 1: Yeterlilik Birimleri

17UY0291-5/A1: İş Sağlığı Ve Güvenliği, Çevre Koruma, Kalite Ve Mesleki Gelişim
17UY0291-5/A2: Kentsel Arama Kurtarma
17UY0291-5/B1: Doğada Arama Kurtarma
17UY0291-5/B2: KBRN Olaylarına Müdahale

EK 2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmalar

ACİL DURUM: Büyük, fakat genellikle yerel imkânlarla baş edilebilen çapta, ivedilik gerektiren tüm durum ve haller,

AFAD: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığını,

AFET GÖNÜLLÜSÜ: Afet öncesi veya sonrasında, ihtiyaç duyulan alanda karşılık beklemeden kamu kurum ve kuruluşları, Türk Kızılay'ı veya başka bir insani yardım kuruluşu için hizmet vermek üzere önceden eğitilmiş kişi.

AFET: Toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan, etkilenen toplumun baş etme kapasitesinin yeterli olmadığı doğa, teknoloji veya insan kaynaklı olayı,

AFETZEDE: Afete uğramış, afetten etkilenmiş kişiyi,

ALARM: Tehlikeli bir durum veya olayı bildirmek için, verilen (ses, ışık ve anons sistemleriyle) işaret(ler)i,

ARAMA: Afet ve acil durum olaylarında mahsur kalanların bulunduğu yerin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmaları,

ARINDIRMA (DEKONTAMİNASYON): Kişi, araç, malzeme ve binalar ile alanlar üzerinde etki gösteren kimyasal, biyolojik, radyoaktif ve nükleer maddelerin etki seviyesinin en aza indirilmesi için yapılan işlemi,

EKİP: Afet ve acil durum olaylarında, olay yerinde bulunanların tahliyesini sağlayan, olaya uygun yöntem, araç, gereç ve ekipmanla müdahale ederek söndürme, arama, kurtarma operasyonlarını yürüten arama kurtarma elemanlarından oluşan grubu,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması 'nı,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İŞ KAZASI: İşyerinde veya işin icrası kapsamında meydana gelen, yaralanma ve ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenengelli hâle getiren olayı,

İŞ YERİ: Arama Kurtarma personelinin görev yaptığı hizmet binası ve tesislerini,

KAZA: Kasıt söz konusu olmaksızın, beklenmedik bir zamanda ve şekilde, yaralanmalara, can ve mal kayıplarına neden olan olay,

KAZAZEDE: Herhangi bir afet ya da acil durumda kazaya maruz kalmış ölü veya diri, insan veya diğer canlıları,

KBRN: Kimyasal (K), biyolojik (B), radyolojik (R) ve nükleer (N),

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KURTARMA: Afet ve acil durumlarda yaralı olan ya da hayati tehlikesi bulunan, kendi başına kurtulamayan afetzedede veya kazazedenin bulunduğu yerden güvenli bir yere alınması,

OLAY KOMUTA SİSTEMİ: Tüm tehlikeler ve her düzeydeki acil müdahale durumunun yönetiminde, müdahale edilen olay için eldeki imkânları en doğru ve etkin şekilde kullanabilmek amacıyla oluşturulan geçici ve dar kapsamlı bir modüler taktik acil yönetim sistemi.

OLAY YERİ: Afet ve acil durum ekiplerinin müdahalesini gerektiren olayların olduğu ve müdahale operasyonunun gerçekleştirildiği/gerçekleştirileceği yeri/yerleri,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

RİSK: Tehlikeli bir olayın meydana gelme olasılığı ile sonuçlarının bileşimi,

STANDART OPERASYON PROSEDÜRÜ: Acil durumlarda olayın yeri ve niteliğine göre nasıl harekete geçileceğinin, hangi zamanlama ve sırayla nelerin yapılacağına önceden planlanmış hâli.

TAHKİMAT: Kuyu, yer altı galerisi, üretim yeri gibi yapıların mal ve can emniyeti bakımından çalışılabilir duruma sokmak ve çalışılabilir durumda tutmak için ağaç, demir, beton ve benzeri kullanılarak yapılan takviyeyi,

TEHLİKE: Belirli bir zaman veya coğrafyada ortaya çıkarak yaşamı tehdit eden, toplumun sosyoekonomik düzen ve etkinliklerine, doğal çevreye, doğal, tarihi ve kültürel kaynaklara zarar verme potansiyeli olan doğa, teknoloji ya da insandan kaynaklanan fiziki olay ve olgu

TEMEL ARAMA KURTARMA EĞİTİMİ: İçeriği Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından belirlenmiş, arama kurtarma personelinin ilk aldığı eğitimi,

TRİYAJ: Çok sayıda hasta ve yaralının bulunduğu durumlarda, bunların öncelikli tedavi ve nakil edilmesi gerekenlerin tespiti amacıyla olay yerinde veya bunların ulaştırıldığı her sağlık kuruluşunda yapılan hızlı seçme ve kodlama işlemini,

YANGIN: Kontrol dışı meydana gelen yanma olayını ifade eder.

EK 3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

Arama Kurtarma Personeli (Seviye 5) belgesine sahip aday, yeterlilik sınavından başarılı olduğu takdirde Arama Kurtarma Uzmanı (Seviye 6) belgesini alabilir.

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

Değerlendiriciler aşağıdaki koşullardan asgari birini karşılamalıdır;

1. Mesleki operasyonlarda asgari 10 yıl deneyime sahip olmak ve en az önlisans düzeyinde eğitim almış olmak.
2. Mesleğin Eğitimini verdiğiine dair resmi belgelere (sertifika, eğitmen görevlendirme yazısı vs.) sahip olmak ve an az lisans düzeyinde eğitim almış olmak.

Yukarıdaki özelliklerden en az birine sahip olan ve ölçme ve değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere; ilgili alanda yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili ulusal meslek standart(lar)ı, ölçme değerlendirme ve ölçme değerlendirmede kalite güvencesi konularında eğitim sağlanmalıdır.